

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 46/13
V Lucemburku dne 16. dubna 2013

Rozsudek ve věci C-202/11
Anton Las v. PSA Antwerp NV

Vyhláška Vlámského společenství, která ukládá povinnost vyhotovovat všechny pracovní smlouvy přeshraniční povahy v nizozemštině, porušuje volný pohyb pracovníků

V konkrétním případě smlouvy přeshraniční povahy je takováto jazyková povinnost nepřiměřená ve vztahu k cílům, na něž poukazovala Belgie (ochrana národního jazyka, ochrana pracovníků a účinná kontrola ze strany vnitrostátních orgánů)

V Belgii ukládá vyhláška Vlámského společenství používání nizozemštiny mimo jiné při vyhotovování pracovních smluv uzavíraných mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, kteří mají provozovnu v nizozemskojazyčném regionu. Nedodržení této jazykové povinnosti má za následek neplatnost pracovní smlouvy, což však nesmí být na újmu pracovníkovi ani na újmu práv třetích osob.

A. Las, nizozemský státní příslušník s bydlištěm v Nizozemsku, byl v roce 2004 zaměstnán jako „Chief Financial Officer“ společností PSA Antwerp, která má sídlo v Antverpách (Belgie), ale patří do nadnárodní skupiny, která má sídlo v Singapuru. V pracovní smlouvě, jež byla vyhotovena v angličtině, bylo stanoveno, že A. Las vykonává pracovní činnost v Belgii.

Dopisem vyhotoveným v angličtině dala společnost PSA Antwerp A. Lasovi v roce 2009 výpověď z pracovního poměru a vyplátila mu odstupné vypočtené na základě pracovní smlouvy. A. Las se obrátil na Arbeidsrechtbank (pracovní soud, Belgie) s tvrzením, že ustanovení pracovní smlouvy jsou neplatná pro porušení ustanovení vyhlášky Vlámského společenství o používání jazyků. A. Las mimo jiné požadoval vyšší odstupné v souladu s belgickým pracovním právem.

Belgický soud se Soudního dvora táže, zda vyhláška Vlámského společenství o používání jazyků porušuje volný pohyb pracovníků v Evropské unii v rozsahu, v němž každému podniku, který má sídlo v nizozemskojazyčném regionu, ukládá povinnost – pod sankcí neplatnosti, o níž soud rozhodne i bez návrhu – vyhotovovat všechny dokumenty týkající se pracovního vztahu v nizozemštině, pokud přijímá pracovníka na pracovní místo přeshraniční povahy.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr úvodem poukázal na skutečnost, že předmětná smlouva spadá pod svobodu pohybu pracovníků, neboť byla uzavřena mezi nizozemským státním příslušníkem s bydlištěm v Nizozemsku a společností usazenou na belgickém území. Zásady volného pohybu se navíc může dovolávat nejen pracovník, ale také zaměstnavatel. Soudní dvůr uvedl, že cílem všech ustanovení týkajících se volného pohybu pracovníků je usnadnit výkon profesních činností na území Unie a že tato ustanovení brání přijetí opatření, která by mohla znevýhodňovat státní příslušníky členských států Unie, chtějí-li vykonávat hospodářskou činnost na území jiného členského státu.

Soudní dvůr konstatoval, že při vyhotovování pracovních smluv přeshraniční povahy uzavíraných zaměstnavateli, kteří mají provozovnu v nizozemskojazyčném regionu Belgie, je rozhodným jazykem pouze nizozemština. Takováto právní úprava, jež může mít odrazující účinek na pracovníky a zaměstnavatele, kteří nizozemsky nehovoří, je tedy omezením volného pohybu pracovníků.

Soudní dvůr připomněl, že takové omezení je odůvodněné pouze tehdy, sleduje-li cíl obecného zájmu, je-li způsobilé zaručit jeho uskutečnění a je-li striktně přiměřené.

V reakci na odůvodnění podané belgickou vládou Soudní dvůr uvedl, že unijní právo nebrání přijetí politiky, jejímž cílem je ochrana a podpora úředního jazyka nebo jazyků členského státu. Unie totiž respektuje svou bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost. Ctí také národní identitu svých členských států, jejíž součástí je rovněž ochrana jejich úředního jazyka či jazyků.

Soudní dvůr zkoumal také cíle, na něž poukazovala Belgie a které se týkají sociální ochrany pracovníků – jež spočívá v tom, že je jim umožněno seznámit se s pracovněprávními dokumenty ve vlastním jazyce a využít účinné ochrany, již poskytují orgány zastupující pracovníky a vnitrostátní orgány – a dále účinnosti kontrol a dohledu v rámci inspekce práce. Soudní dvůr uznal, že tyto cíle patří mezi naléhavé důvody obecného zájmu, které mohou odůvodnit omezení volného pohybu pracovníků.

Ze sporné vyhlášky však vyplývá, že porušení povinnosti vyhotovit celou pracovní smlouvu uzavíranou mezi pracovníkem a zaměstnavatelem majícím provozovnu v nizozemskojazyčném regionu v nizozemštině je sankcionováno neplatností této smlouvy, o níž musí soud rozhodnout i bez návrhu, pokud ovšem prohlášení neplatnosti není na újmu pracovníkovi a nejsou jím dotčena práva třetích osob.

Strany pracovní smlouvy přeshraniční povahy však nutně neovládají nizozemštinu. K vyjádření svobodného souhlasu smluvních stran je v takové situaci zapotřebí, aby měly možnost vyhotovit smlouvu v jiném jazyce než v úředním jazyce tohoto členského státu. Soudní dvůr dále uvedl, že právní úprava, která by rovněž umožňovala vyhotovit rozhodné znění v jazyce, jemuž rozumí všechny smluvní strany, kterých se týká, by do volného pohybu pracovníků zasahovala méně a přitom by byla schopna zajistit cíle sledované takovou právní úpravou. Sporná vyhláška tedy podle Soudního dvora překračuje meze toho, co je striktně nezbytné k dosažení zmiňovaných cílů, a nelze ji považovat za přiměřenou.

Za těchto okolností Soudní dvůr rozhodl, že sporná vyhláška, která všem zaměstnavatelům majícím provozovnu ve Vlámsku ukládá povinnost vyhotovovat – pod sankcí neplatnosti – všechny pracovní smlouvy přeshraniční povahy výlučně v nizozemštině, je v rozporu s unijním právem.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📺 (+32) 2 2964106